

Andakter

För en vecka, trettonde veckan.
från initiativet ”Dagligt Bröd” :- dagligtbrod.com

Måndagens morgon.

Psalm 83 - ”Som klaraste vattinflöden”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Markusevangeliet 10:1-12

Sedan bröt han upp därifrån och kom till den del av Judeen som ligger på andra sidan Jordan. Folk samlades kring honom igen, och som vanligt undervisade han dem. Då kom några fariseer fram, och för att sätta honom på prov frågade de: ”Är det tillåtet för en man att skilja sig från sin hustru?” Han sade: ”Vilka bestämmelser har Mose gett er?” De svarade: ”Mose tillåter att man skriver ett skilsmässobrev och skiljer sig.” Jesus sade: ”Ja, därför att ni är förstockade skrev han denna bestämmelse. Men vid skapelsen gjorde Gud dem till man och kvinna. Därför skall en man lämna sin far och sin mor för att leva med sin hustru, och de två skall bli ett. De är inte längre två utan ett. Vad Gud har fogat samman får människan alltså inte skilja åt.” När de kom hem frågade lärjungarna honom på nytt om detta. Han svarade: ”Den som skiljer sig från sin hustru och gifter om sig är en äktenskapsbrytare, och om hon skiljer sig från sin man och gifter om sig är hon en äktenskapsbryterska.”

Betraktelse

Den fråga fariseerna ställer till Jesus är en testfråga, som samtidens skriftlärda inte var ense om svaret på. Fariseernas egna skriftlärde kunde ha ställt den till varandra, för även i deras krets fanns det två huvudtolkningar av vad Moses Lag egentligen säger om skilsmässa. Oenigheten gällde inte om Lagen tillåter (mannen) skilsmässa överhuvud. Det gör den solklart, för i

5 Mos. 24:1 står det: ”*Om en man har tagit sig en hustru och varit tillsammans med henne [i samlag, vilket fullbordar äktenskapets ingående] och sedan finner något motbjudande hos henne och inte vill ha henne, skriver ett skilsmässobrev, överlämnar det och låter henne gå och om hon efter att ha lämnat hans hus gifter sig med en annan man [vilket fullbordar skilsmässan], så får den förste mannen inte under några omständigheter gifta sig med henne igen. – I judisk rätt kunde (och kan) endast män initiera och utföra skilsmässa; i t.ex. egyptisk eller romersk lag hade gifta kvinnor samma rätt som sina män (vilket återspeglas i Markusevangeliets formulering, som troligen skrevs Rom).*

Det som fariseiska skriftlärderna på Jesu tid däremot var oense om gällde: för vilken orsaks skull kunde man skilja sig”? Oenigheten gällde innebörden i orden ”något motbjudande”. Den strängare riktningen (Shammai-skolan) menade att detta inte kunde avse en bagatell, utan endast hustruns otrohet med annan man, medan Hillel-skolan hävdade att det kunde vara precis vad som helst som misshagade mannen (hårstrå i soppan, frun var inte lika vacker längre, etc).

Jesus förvånade båda skolorna och alla i sin samtid (och senare) genom att hävda att ett äktenskap inte kan upplösas alls. Jesus är här den strängaste av alla. Hans argument är att Guds egentliga avsikt med äktenskap mellan kvinna och man är den vi ser i skapelsen: att de skall bli ”ett kött”, 1 Mos. 2:24; (Bibel 2000 utesluter ordet ”kött”, som originaltexten innehåller). Regeln i 5 Mos. 24:1 är en undantagsklausul Mose fick tillfoga, på grund av människohjärtats hårdhet, men är inte vad Gud egentligen vill. I Guds rike gäller bara vad Gud egentligen vill; han vill äktenskapet och är djupast sett den som sammanfogar man och kvinna till ett livsvarigt, troget förbund, inom vilket de ska växa samman till ett ”kött”. Gud tillåter inte att kvinnan skulle vara en utbytbar person i denna enhet. Kvinnan och mannen är båda outbytbara, båda bundna för livet till kärlekens uppgift att bli alltmer ett.

Denna häpnadsväckande lära visar på äktenskapets storhet, som något mycket större och djupare än en tillfällig och variabel social konstruktion, som människor kan ändra och förfoga över efter eget behag. Det är inte en tillfällighet att Jesus kan beskriva sig själv och sin relation till människor som

”brudgummen”, där bruden är Guds folk, kyrkan; jfr även Ef. 5:21-33. Varje brud och brudgum ska återspegla och ge gestalt åt den enorma kärleks hemlighet (*mysterion, sacramentum*) som Jesus Kristus visat oss människor. En jätteuppgift, som ingen människa klarar utan Guds dagliga hjälp.

Förbön

Tack, käre far, för den här dagen, och för varje dag som du ger. Vi ber den här dagen om att få leva i din närhet och att få vandra i ljuset av din kärlek. Hjälp oss att visa omsorg, ömhet och respekt i våra relationer, hjälp oss att ta emot och ge vidare den kärlek som djupast sett kommer från dig.

Hjälp oss den här dagen att inte förtvivla och tappa modet, utan istället öva oss i hjälpsamhet och samarbete med andra, men framför allt i bön och förtröstan på Dig. Vi ber om ditt beskydd, särskilt för hårt drabbade och döende, och för dem som sätter in all kraft på att hjälpa dem. Ge oss uthållighet och livsmod, genom din Helige Ande och vår Herre, Jesus Kristus. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd och frid från Gud, vår fader, och herren Jesus Kristus. (Gal 1:3)

Bengt Holmberg

Måndagens kväll.

Psalm 210 - ”Jag lyfter ögat mot himmelen”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bli och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Markusevangeliet 10:13-16

Folk kom till honom med barn för att han skulle röra vid dem. Men lärjungarna visade bort dem. När Jesus såg det blev han förargad och sade: ”Låt barnen komma hit till mig och hindra dem inte: Guds rike tillhör sådana som de. Sannerligen, den som inte tar emot Guds rike som ett barn kommer aldrig dit in.” Och han tog dem i famnen, lade händerna på dem och välsignade dem.

Betraktelse

Det verkar som om Jesus tyckte om barn. Han inte bara talar om dem, eller lägger en snabb, välsignande hand på deras huvuden på mammornas begäran, utan vill ta dem i famnen och hålla i dem först – en innerlig gest av närhet och glädje över det lilla livet. När han vill undervisa sina statussugna lärjungar om det där att vara störst och främst i gruppen, så ”tog han ett barn och ställde det framför dem, *lade armen om det* och sade: ’Den som tar emot ett sådant barn i mitt namn, han tar emot mig’ ” (Mark. 9:36 f.). Han identifierar sig själv med barnet både i ord och i omfamning, och gör det till ett föredöme, som vi vuxna lärjungar ska efterlikna, om vi alls ska komma in i himmelriket (Matt. 18:3).

Barn betraktades i antiken med stor glädje och förväntan som livets frukt. Men de sågs som inte färdiga människor, de begrep mindre än vuxna, de kände Gud mindre, var inte starka och arbetsföra som vuxna, och var inte heller mogna för ett eget moraliskt ansvar. Därför hade de självklart lägre status än färdiga, dvs. vuxna människor. Men ”Guds rike tillhör sådana som de”, sa Jesus. Betyder det att barn har en medfödd och ännu gällande frihet från synd och skuld, en ofördärvad, intuitiv närhet till Gud, som vi vuxna tyvärr har förlorat och kanske inte ens vill ha, förstörda av samhällets uppfostran som vi är? Nej, den romantiska bilden av barn som nya och självfallet goda varelser kommer snarast från 1700-talsfilosofen Rousseau.

Barnens närhet till Gud består snarare i en enkel tillit, ett självklart beroende av honom, en villighet att ta emot det liv han ger, i stället för att försöka fylla Guds plats med det de själva kan och gör (”bli som gudar”, alltså fri, stark, självständig, oberoende – en typisk vuxenfrestelse som Frestaren lockade och lyckades med, 1 Mos. 3:5). Vad är då

slutsatsen för oss vuxna – hur blir man som barn? Jo, genom att öva den rätta barnsligheten, enkel närhet till Gud, lyssnande, lära sig på nytt och om igen att ta emot, lyda och älska Gud som sin himmelske Far.

Förbön

Käre far, tack för den här dagen, och för den här stunden med dig just nu. Tack för din kärlek till oss var och en, och tack för ditt löfte att aldrig överge oss. Den här dagen ber vi dig: ge oss en fördjupad insikt och förtröstan på att vi är dina barn, och att du är vår himmelske Fader. Hjälp mig att lyda och älska dig, den här dagen och varje dag.

Också den här kvällen ber vi om din närvaro och ditt förbarmande över hela din värld och över allt det som du skapat och älskar. Himmelske Fader, led och läk din mänsklighet inte bara i denna tid, utan all tid. Kom och var oss nära, du som vet vad och är den som vi behöver. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. Amen.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Må han som är fridens herre skänka er sin frid, alltid och på alla sätt. Herren är med er alla. (2 Thess 3:16)

Bengt Holmberg

Tisdagens morgon.

Psalm 55 - På Gud och ej på eget råd

Bön

Käre Herre, till dig sätter jag mitt hopp. Den här stunden förtröstar jag på din närhet, att du är här och vill komma till tals med mig. Kom nu

med den stillhet som är av dig, så att jag hör vad du vill säga. I Jesu namn. *Amen.*

Bibelläsning – Markusevangeliet 10:17-31

När han skulle fortsätta sin vandring sprang en man fram och föll på knä för honom och frågade: »Gode mästare, vad skall jag göra för att vinna evigt liv?» Jesus svarade: »Varför kallar du mig god? Ingen är god utom Gud. Du kan budorden: Du skall inte dräpa, Du skall inte begå äktenskapsbrott, Du skall inte stjäla, Du skall inte vittna falskt, Du skall inte ta ifrån någon det som är hans, Visa aktning för din far och din mor.« – »Mästare«, sade mannen, »allt detta har jag hållit sedan jag var ung.« Jesus såg på honom med kärlek och sade: »Ett fattas dig. Gå och sälj allt du har och ge åt de fattiga; då får du en skatt i himlen. Kom sedan och följ mig.« Vid de orden mörknade mannen och gick bedrövad sin väg, för han ägde mycket. Jesus såg sig om och sade till sina lärjungar: »Hur svårt blir det inte för dem som har pengar att komma in i Guds rike!« Lärjungarna blev bestörta över hans ord, men Jesus sade igen: »Mina barn, hur svårt är det inte att komma in i Guds rike! Det är lättare för en kamel att komma igenom ett nålsöga än för en rik att komma in i Guds rike.« De blev ännu mer förskräckta och sade till varandra: »Vem kan då bli räddad?« Jesus såg på dem och sade: »För människor är det omöjligt, men inte för Gud. Ty för Gud är allting möjligt.« Då sade Petrus till honom: »Vi har ju lämnat allt och följt dig.« Jesus svarade: »Sannerligen, var och en som för min och evangeliets skull har lämnat hus eller bröder eller systrar eller mor eller far eller barn eller åkrar skall få hundrafalt igen. Här i världen skall han få hus och bröder och systrar och mödrar och barn och åkrar mitt under förföljelser, och sedan evigt liv i den kommande världen. Många som är sist skall bli först, och många som är först skall bli sist.«

Betraktelse

Frågan som texten i fråga handlar om är: Vad ska jag göra för att få evigt liv? Den viktigaste frågan i världshistorien. Viktigare än: Vad ska jag jobba med, vem ska jag gifta mig med, var ska jag gå i kyrkan, var ska jag bo? En fråga av allra högsta prioritet. Och mannen i texten får ett svar: håll buden. Gör det som Gud säger, gör det som står i buden. Döda inte,

ta inte det som tillhör någon annan, säg inte saker du vet är falskt, lyssna på och respektera dina föräldrar. Och mannen svarar nästan lite otippat: Jaja, det där har jag redan klarat av.

Då står det så fint: Jesus såg på honom med kärlek. Jesus vill att den här mannen ska få evigt liv, tro inget annat. Men det finns vissa saker i livet som kommer kräva lite smärta för att vi ska nå fram till dem. En sak fattas dig: sälj allt du äger och ge bort det. Jesus kallar den här mannen att ge upp något av oerhört stort värde, för att han ska vinna något ännu större.

Och det står att han går därifrån besviken, för han är inte villig att göra det. Han behåller hellre sin säkerhet här och nu och går miste om evigheten, än lever ett, i världens ögon, fattigare liv för att vinna det eviga livet. Därför fortsätter Jesus med de berömda orden: Det är så svårt för en rik att komma in i himmelriket. Och när Jesus inte får den reaktion han vill ha, för chockfaktorn är stor, så säger han: Det är lättare för en kamel att komma igenom ett nålsöga, än för en rik att komma in i himlen. Kära vänner, poängen är inte svår att förstå: det går inte att få en kamel genom ett nålsöga. Ändå är det lättare än att som rik komma in i himlen

Efter att ha hört de här orden från Jesus brister Petrus ut i den logiska konsekvensen som vi också borde göra: Vem kan då bli räddad, vem kan då bli frälst, vem kan vinna evigt liv? I texten som följer den här berättelsen om den rike mannen och nålsögat, så berättar Jesus för tredje gången att de är på väg till Jerusalem, där han ska överlämnas, pryglas och dödas. Eftersom vi redan vet vad som händer har texter av den sorten förlorat sitt chockvärde, det är därför vi reagerar mer på berättelsen om den rike mannen än på att Jesus vet vad som ska hända honom, men han går ändå.

När Jesus hänger på korset säger han: *I dina händer överlämnar jag min ande.* Jesus sålde inte bara allt han ägde och gav åt de fattiga, han överlämnade, han gav sitt eget liv för att ge oss himlen. Och den som förstår att vi måste se bort från allt som binder oss vid den här världen och istället tror och förtröstar på att Jesus kan ge oss det som den här världen inte kan ge, den har helt plötsligt vunnit det som inga pengar i världen kan köpa.

Förbön

Vi tackar dig för denna nya dag och ber att vi rätt ska förvalta den, dig till ära och vår nästa till hjälp. Herre, hjälp oss att ha en rätt syn på alla gåvor som du ger oss. Låt oss inte fästa vårt framtidshopp på det materiella, utan bara på dig. Vi tackar dig för att du har gett oss den största gåvan av alla, din älskade Son, och genom honom kan vi få evigt liv.

Herre, idag ber vi också för världen och allt som är i den: kom till de sjuka med helande, till de oroliga och förtvivalade med frid, till de försvagade med kraft. Kom också till de vårdande, ge dem vishet, skicklighet och kraft till fördjupad omsorg. Förbarma dig över hela din värld, över vårt land, och över mig. Bevara mig idag, så att jag genom mina tankar, ord och gärningar förblir i din närhet. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd, barmhärtighet och frid från Gud fadern och från Jesus Kristus, Faderns son, skall vara med oss i sanning och kärlek. (2 Joh v. 3)

Måns Norrsén

Tisdagens kväll.

Psalm 135 - ”Se, vi går upp till Jerusalem”

Bön

Käre Far, kom denna kväll med den stillhet som är av dig. Öppna mitt hjärta och mina sinnen med och för din närvaro, ditt tilltal och din omsorg. Möt mig nu, när jag nalkas dig. I Jesu namn, *Amen.*

Bibelläsning – Markusevangeliet 10:32-34

De var nu på väg upp mot Jerusalem, och Jesus gick först. De var fyllda av bävan, och de andra som följde med var rädda. Då samlade han de tolv och talade om för dem vad som skulle hända med honom: »Vi går nu upp till Jerusalem. Människosonen skall utlämnas åt överstepräster och de skrifflärda, och de skall döma honom till döden och utlämna honom åt hedningarna, som skall göra narr av honom och spotta på honom, pryglä honom och döda honom, och efter tre dagar skall han uppstå.«

Betraktelse

Det står några intressanta detaljer i den här texten. Den första är att Jesus gick först. Jesu uppdrag på jorden närmar sig sitt klimax. Detta är tredje gången i Markusevangeliet som Jesu förutsäger sin död och uppståndelse. Vad lärjungarna trodde vet vi inte, men de verkar inte ha förstått vad Jesus pratade om. Men till skillnad från de andra två förutsägelseerna visar denna att Jesus nu har en annan målmedvetenhet än innan eftersom han nämner slutdestinationen: Jerusalem. Jerusalem var inte långt borta, varken geografiskt eller tidsmässigt, och Jesus mediterade säkert mycket över orden från Jesaja 50:7: *Hann fann sig i lidandet, han öppnade inte din mun. Han var som lammet som leds till slakt eller tackan som är tyst när hon klipps, han öppnade inte sin mun.*

Den andra detaljen är att de som följde med var rädda. Men det verkar inte vara de tolv som Markus refererar till. Förmodligen är det en större grupp människor som vallfärdar med Jesus mot Jerusalem för att fira påsk. Att gå tillsammans med någon de trodde var Messias, mot det politiska och religiösa centrum under den största högtiden på året var fyllt med en elektrisk atmosfär som kunde provocera revolution och krig med Rom. Rädsla är en naturlig reaktion.

Den tredje detaljen är att ur denna större grupp samlar Jesus de tolv och ger den tredje förutsägelsen om sitt lidande, som innefattar fler detaljer än de tidigare. Jesus beskriver egentligen hela passionsberättelsen i korthet: Det kommer äga rum i Jerusalem, Jesus ska överlämnas till överstepräster och de skrifflärda som kommer att döma honom till

döden. Därefter ska han överlämnas till hedningarna, alltså romarna, som kommer att göra narr av honom, prygla honom och döda honom. Men efter tre dagar kommer han att uppstå. I parallelltexten i Luk 18:34 står det att *Av detta begrep lärjungarna ingenting. Vad han menade var fördolt för dem, och de kunde inte förstå vad han sade.* Vi kan anta att Markusevangeliets tystnad insinuerar samma slutsats.

Detta är alla människors reaktion till det kristna budskapet. Det är fördolt för oss. Vi kan bara se till oss själva och se att djupet i kristendomen avslöjas för oss lite åt gången. Det som är självklart för vår tro idag var kanske helt otänkbart för 10 år sedan. Det är för att Gud måste göra som Jesus med förutsägelseerna, han måste avslöja lite åt gången. Det är ingen slump att evangelierna så många gånger använder jordbruksliknelser. Tron är något som måste växa, lite åt gången. Under tiden får vi vänta och låta Gud påminna oss om vad Jesu har gjort för oss.

Förbön

Herre, vi tackar dig för att din Son villigt gick upp till Jerusalem för att genomlida allt detta för att vi skulle få förlåtelse för våra synder. Tack för att han har segrat över döden och därigenom gett oss löftet om evigt liv tillsammans med dig. Vi ber att du ständigt påminner oss om detta och inte döljer det för oss. Ge oss ödmjuka hjärtan som kan erkänna att vi inte vet allt. Ge oss större och djupare insikter i det mysterium som du är.

Denna kväll ber vi dig: håll din beskyddande hand över allt levande i den natt som nu kommer. Låt dem som ska sova få somna in i frid och imorgon vakna upp till en ny dag av nåd. Låt dem som i natt ska vaka och arbeta få känna att du bär också i nattens timmar. Vi ber om ditt förbarmande över världen, över vårt land och över alla människor. Kom med din närvaro och frid på ett nytt sätt, i våra liv och i våra sammanhang, i det vi tänker, säger och gör. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem

som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd från vår herre Jesus Kristus, kärlek från Gud och gemenskap från den heliga Anden åt er alla. (2 Kor 13:13)

Måns Norrsén

Onsdagens morgon.

Psalm 38 - ”För att du inte tog det gudomliga”

Bön

Herre, himmelske Fader, du som ser och förstår min längtan efter dig bättre än jag själv gör, kom mig nu nära, och tala till mig de ord som du bättre än alla vet att jag behöver höra. I Jesu namn, *Amen*.

Bibelläsning – Markusevangeliet 10:35-45

Jakob och Johannes, Sebedaios söner, gick fram till honom och sade: »Mästare, vi vill be dig om en sak.« – »Vad vill ni att jag skall göra för er?« frågade han. De svarade: »Låt oss få sitta bredvid dig i din härlighet, den ene till höger och den andre till vänster.« Jesus sade: »Ni vet inte vad ni ber om. Kan ni dricka den bägare som jag dricker eller döpas med det dop som jag döps med?« De svarade: »Ja, det kan vi.« Jesus sade: »Den bägare som jag dricker skall ni få dricka, och det dop som jag döps med skall ni döpas med. Men platserna till höger och vänster om mig kan jag bara ge dem som har bestämts därtill.« När de andra tio hörde detta blev de förargade på Jakob och Johannes. Jesus kallade till sig dem och sade: »Ni vet att de som räknas som härskare är herrar över sina folk och att furstarna har makten över folken. Men så är det inte hos er. Den som vill vara stor bland er skall vara de andras tjänare, och den som vill vara den förste bland er skall vara allas slav. Människosonen har inte kommit för att bli tjänad utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för många.«

Betraktelse

Jakob och Johannes förfrågan är oerhört frimodig. De vill att Jesus ska skriva en blank check till dem och att han ska göra vad han ber dem om. Deras begäran är att få ha de högsta och mest privilegerade positionerna i Guds rike. Platsen på den högra sidan om kungen var den mest prestigefyllda, den var reserverad för sonen, prinsen, arvtagaren. Platsen på vänstra sidan var reserverad för rådgivaren. Rådgivaren som satt bredvid kungen och kunde visa olika förslag till honom om hur han skulle styra riket.

För det första måste vi erkänna att Jakob och Johannes begäran innefattar ett enormt stort mått av tro. De var övertygade om att Jesus var Messias som skulle komma med Guds rike i världen. Ändå förstod de inte att riket inte skulle komma genom erövring, utan genom offer. Jesu svar är skarpt: de två lärjungarna visste inte vad de bad om. Att få de privilegerade platserna i Guds rike var inte något man gjorde genom att ta dem med kraft, utan genom att släppa ifrån sig allt genom lidande och död.

När Jesus talar om bågaren menar han med största sannolikhet Guds vrede såsom det står i Jesaja 51:17 *Vakna, vakna! Res dig, Jerusalem, du som ur Herrens hand fått hans vredes bågare att dricka, du som måste tömma kalken i botten, bågaren som får dig att ragla.* När Jesus ber i Getsemane använder han också symboliken med bågaren för att tala om sitt lidande. När Jesus talar om dopet är det förmodligen inte det kristna dopet han talar om, ändå är det svårt att inte tänka på Romarbrevet 6:3, som talar om att vi döps in i Kristi död. Bågaren och dopet handlar alltså om lidande och död, är det något som Jakob och Johannes vill genomlida? De säger att de kan det. De är modiga och vill lida för Jesu skull. Ändå är de naiva, för de förstår inte vad det är för lidande Jesus ska gå igenom. Men Jesus säger att de kommer att få dricka av hans bågare och döpas av hans dop. Nu talar Jesus om martyrdöden. Jakob blev martyr tidigt, Apg 12:2, men Johannes blev enligt kyrkans tradition kanske 90 år gammal. Dock fick han lida för sin tro.

Men när Jesu lidande börjar är det ironiskt att lärjungarna inte visade samma mod som de påstår sig ha, utan flyr och håller sig på avstånd. Platsen på Jesu högra och vänstra sida var inte reserverade för någon ärorik arvinge eller underbar rådgivare - utan för två rövare som blev

korsfästa med honom. Men den ene försökte ge Jesus råd, genom att håna honom och säga åt Jesus att hjälpa sig själv ner från korset. Men den andre hade bara ett ord till Jesus: *Tänk på mig när du kommer med ditt rike.* (Luk 23:42) Löftet till honom blev en arvinges: Jesus svarade: *Sannerligen, redan idag skall du vara med mig i paradiset.*

Förbön

Herre, vi tackar dig för ditt stora tålamod med oss. Tack för att vi trots våra återkommande märkliga och högmodiga förfrågningar och böner till dig, så ser du på oss i kärlek. Vi ber att vi mer och mer ska förstå att storheten i ditt rike inte är erövring och makt, utan ödmjukhet och tjänst för andras skull. Hjälp oss idag att bära med detta till alla uppgifter vi har, alla människor vi möter idag. Men framför allt vill vi se på dig, och se att du är den störste tjänaren av alla.

Vi ber också idag om ditt förbarmande över din värld och din mänsklighet, om kraft till de försvagade, vägledning till de vilsna, glädje till de nedstämda, frid till de oroliga. Låt din närvaro prägla oss och vår tjänst för dig. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre, *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd från herren Jesus åt alla. (Upp 22:21)

Måns Norrsén

Onsdagens kväll.

Psalm 231 - ”Oändlig nåd”

Bön

Herre, öppna mitt hjärtas öra, till att höra de ord som du vill tala till mig, de ord som du så väl vet att jag behöver. Öppna mig för din närvaro, för ditt namns skull. Amen.

Bibelläsning – Markusevangeliet 10:46-52

De kom till Jeriko. Och när han tillsammans med lärjungarna och en stor folkhop lämnade staden satt där vid vägen en blind tiggare, Bartimaios, son till Timaios. Då han fick höra att det var Jesus från Nasaret började han ropa: »Jesus, Davids son, förbarma dig över mig!« Många sade åt honom att hålla tyst, men han ropade ännu högre: »Davids son, förbarma dig över mig!« Jesus stannade och sade: »Kalla hit honom.« De gjorde det och sade till den blinde: »Var lugn. Stig upp, han kallar på dig.« Då kastade han av sig manteln och sprang upp och kom fram till Jesus, och Jesus frågade honom: »Vad vill du att jag skall göra för dig?« Den blinde sade: »Rabbouni, gör så att jag kan se igen.« Jesus sade: »Gå, din tro har hjälpt dig.« Genast kunde mannen se, och han följde honom på vägen.

Betraktelse

Bartimaios i den här texten får stå som en förebild för vad det innebär att vara en lärjunge till Jesus. I kontrast till den rike mannen vi läste om i vv 17-31 som kom högmodig och gick därifrån besviken, ser vi här någon som kommer till Jesus i ödmjukhet men som lämnar i stor glädje. En blind man som tigger var inte en ovanlig syn i mellanöstern. Vägen till Jerusalem var en strategisk plats att få allmosor vid den här tiden då många människor var på pilgrimsfärd. Att Markus ger ett namn till den här blinde tiggaren betyder förmodligen att Bartimaios efter denna episod blev kristen och del av kyrkan. Han var alltså välkänd för evangelisten Markus och för de första läsarna av hans evangelium.

Uppenbarligen har Bartimaios hört talas om Jesu helande verksamhet och passar på att ropa efter honom när han kommer i närheten. Han ropar också spännande nog på: *Davids son*. Det står inte hur han kunde identifiera Jesus som Davids son, eller vad han menade med det. Men det är ändå slående att innan detta är det bara Petrus som öppet erkänt Jesus som Messias. Men nu när Jesus är på väg in i Jerusalem är det en fattig och blind tiggare som visar extraordinära andliga insikter genom att känna igen Jesus sanna identitet.

Folket försöker tysta honom, de tycker säkert att Jesus är för viktig för en tiggare. Vi ska då påminna oss om Jesu ord när lärjungarna försökte hindra barnen att komma till honom i vv 13-16. Bartimaios är dock ihärdig och fortsätter ropa till Jesus hör. Han förs fram till Jesus och blir helad. Texten lägger också till att det är Bartimaios tro som har hjälpt honom. Helandet är uppenbarligen omedelbart och mannen följer med Jesus i vandrigen på väg till Jerusalem.

Hela episoden visar på Bartimaios som en kontrast till de som avfärdar Jesu frälsande budskap och på ett sätt förblindat sig själva. Bartimaios är istället någon som varit blind men fått ny syn och så kan följa Jesus som hans lärjunge.

Förbön

Gud, du har gett oss så stor nåd. Vi som till naturen är blinda för vem du är, oss har du förbarmat dig över och gett oss ny syn så att vi kan se och förstå vem du är. Herre, hjälp oss att se vilket hopplöst tillstånd vi är i utan dig, så att vi med samma glädje som Bartimaios kan följda dig som dina lärjungar.

Vi ber också denna kväll om ditt förbarmande över alla människor, hela din värld och allt som är i den. Låt din frid omsluta allt och alla som nu går till vila, särskilt dem som plågas av sömnsvårigheter, oro och ångest. Ge styrka och uthållighet åt alla som arbetar denna natt, kom och var hos dem på ett särskilt sätt. Låt din välsignelse och närvaro denna natt prägla alltmer av vad som sker i världen. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det

bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd och frid från honom som är och som var och som kommer. (Upp 1:4)

Måns Norrsén

Torsdagens morgon.

Psalm 111 - "Kristus kommer, Davids Son"

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen*.

Bibelläsning – Markusevangeliet 11:1-11

När de närmade sig Jerusalem och var vid Betfage och Betania vid Olivberget skickade han i väg två av sina lärjungar och sade till dem: "Gå bort till byn där framme. När ni kommer in i den hittar ni genast en ungåsa som står bunden där, en som ännu ingen har suttit på. Ta den och led hit den. Om någon frågar er vad ni gör, så svara: Herren behöver den, och han skall strax skicka tillbaka den." De gav sig i väg och såg en ungåsa stå bunden ute på gatan vid en port, och de tog den. Några av dem som stod där frågade: "Vad gör ni? Tar ni åsnan?" Lärjungarna svarade som Jesus hade sagt, och då lät man dem gå. De ledde åsnan till Jesus och lade sina mantlar på den, och han satte sig upp på den. Och många bredde ut sina mantlar på vägen, andra strödde ut löv som de tog från träden runt om. Och de som gick före och de som följde efter ropade: "Hosianna! Välsignad är han som kommer i Herrens namn. Välsignat vår fader Davids rike som nu kommer! Hosianna i höjden!" Så kom han in i Jerusalem och gick till templet. Och när han hade sett på allt vände han tillbaka till Betania med de tolv, eftersom det redan var sent.

Betraktelse

Här ger Jesus intrycket av att ha en genomtänkt plan och veta precis vad han vill göra, steg för steg. Det han planerar är utan minsta tvekan en messiansk demonstration, ett rollspel som alla tusentals judiska påskpilgrimer i och utanför den heliga staden begrep direkt. En av de sista böckerna i Tolvprofetboken (de tolv små profeterna, dvs. de korta skrifterullarna, som följer efter de fyra stora, Jesaja, Jeremia, Hesekiel och Daniel) är **Sakarja**. I dess nionde kapitel finns en av de välkända profetiorna om den Guds Smorde (konung) som Gud skulle sända sitt folk till befrielse och upprättelse. ”*Ropa ut din glädje, dotter Sion, jubla, dotter Jerusalem! Se, din konung kommer till dig. Rättfärdig är han, seger är honom given. I ringhet kommer han, ridande på en åsna, på en ung åsnebingst. Jag skall förinta alla stridsvagnar i Efraim, alla hästar i Jerusalem. Krigets vapen skall förintas. Han skall förkunna fred för folken, och hans välde skall nå från hav till hav, från floden till världens ände.* (Sak. 9:9–10).

Det talas om ”seger” i profetian, men den är ”given”, helt okrigisk och inte vunnen med våld. Den här kungen kommer inte på typiskt kungasätt med demonstrativ militär makt, inridande från öster på det stora stridsdjuret häst, utan på det osnabba transportdjuret åsna, så löjligt lågt att den ridandes fötter nästan släpar i marken. Den messianska demonstrationen är på ett sätt en fredsdemonstration, ett utropande av att här kommer den rättfärdige konung Fred till sin stad och sin kungavärdighet. - Det fanns betydligt mer krigiska typer av messiasförväntan i den samtida judendomen, särskilt de som drömde om militär seger över världsmakten Rom, som med järnhand införlivat Israels land i sitt imperium sedan mer än hundra år.

För att stryka under vilket drama och vilken roll som utspelades här, gav Jesu följe sina hyllningar till honom med mantlar på riddjuret och grönskande kvistar på marken, samtidigt som de sjöng den kungapsalm ur Psaltaren (118), som alla judar sjöng varje påsk i hopp och bön om att den här påsken skulle bli den utlovade Messias ankomst, ”Välsignad den som kommer i Herrens namn!”. Jesus rider dock bara fram till templet och går in och ser sig om därinne – det hör till den skarpa fortsättning på sin messias-demonstration som han förbereder att utföra nästa dag. –

Men det hela är trots det avsiktligt offentliga i rollspelet så pass småskaligt och ännu framåtpekande att det inte orsakar något stormande välkommen i staden av lyckliga anhängare i hundra- eller tusental – eller någon militär eller polisiär uttryckning mot Jesus. På kvällen går Jesus och hans följare ut ur det pilgrimspackade Jerusalem till vännerna i Betania, där de har funnit nattkvarter. Hans Messiasauktoritet har ännu bara börjat synas, men inte etablerats som ett faktum i hjärtat av gudsstaden. Det är ändå inte ett låtsasspel Jesus börjat, för att väcka intresse för sin sak. Han menar på fullt allvar att han **är** av Gud sänd som Messias, Israels rätte konung. Tror han för den skull att han i morgon kommer att bli erkänd som det och bli buren av folkets händer som deras efterlängttade kung? Nej, han vet vad som kommer att hända och hur det ska gå till slut. Men ändå är det sanningen som kommer att proklameras på tre språk från tavlan som sätts upp på hans kors: ”Judarnas konung”. Det är menat som hån av den dömda och en sarkastisk grimas åt hans folk, men det är likafullt dagens sanning. Och evig sanning. Detta säger något viktigt om hur Jesus kommer till var och en av oss, i våra liv. Även där vill han dra in – med fred och försoning, OCH som konung, rättmätig härskare, trodd, åtlydd, älskad. Vill jag ta emot honom som detta och ”låt(a) Ditt rike komma” i det lilla område som är mitt, alltså mitt liv?

Förbön

Käre Herre, tack för den här nya dagen dagen. Tack att du för min skull red in i Jerusalem som en ödmjuk kung, och med fredens och försoningens budskap. Denna morgon ber jag dig: hjälp mig att ge dig samma plats i mitt hjärta, så att jag tydligare än förr förstår att du är både min räddare, min broder och min härskare.

Vi ber också den här dagen om din närvaro i och ditt förbarmande över den här världen. Kom särskilt, käre Herre, till alla som i sina liv och sina arbeten tjänar andra. Kom med glädje och kraft till alla som på något sätt ger av sig själva till andra människor. Välsigna alla goda tankar, gärningar och ord, också hos oss, också idag. I Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Väx till i nåd och i kunskap om vår herre och frälsare Jesus Kristus. Hans är härligheten, nu och till evighetens dag, *Amen*. (2 Pet 3:18).

Bengt Holmberg

Torsdagens kväll.

Psalm 225 - ”Jesus är ute och söker”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen*.

Bibelläsning – Markusevangeliet 11:12-14

När de gick från Betania nästa dag blev han hungrig. Då fick han på långt håll syn på ett fikonträd med gröna blad och gick dit för att se efter om det fanns något på det. Men när han kom fram hittade han ingenting annat än blad; det var inte rätta tiden för fikon. Då sade han till trädet: ”Aldrig någonsin skall någon äta frukt från dig!” Och lärjungarna hörde det.

Betraktelse

Jesus är ute och söker – i den här symboliska handlingen med fikonträdet söker han frukt. (Sökarbilden använder han även om sig som den Gode Herden som söker efter sitt förlorade får, Luk. 15; psalmbokens psalm 225 har nog mest den bakgrunden).

Rent bokstavligt förväntade sig Jesus kunna finna frukt på vägen in till Jerusalem. På ett fikonträd ”med gröna blad” i mars-april kan man nämligen i

det Heliga Landet finna det som ibland kallas "tidigfikon" (hebr. *fagi*, som i namnet på byn nära Olivbergets krön, Bet-fage, "platsen för tidigfikon", där Jesus hämtade åsnan som han red in i Jerusalem på). De är inte trädets egentliga frukt, som växer fram från årsskotten ("gröna löv") och bär stor skörd i augusti-september. "Tidigfikonen" eller "kartfikonen" är ett slags tidig fruktbildning före lövsprickningen, ätbara men utan de riktiga fikonens sötma. Det Jesus förväntar sig är alltså inte biologiskt omöjligt eller orimligt, men inte minst sammanhanget med Jesu intåg som fredskung i Jerusalem dagen innan och "tempelrensningen" senare samma dag hjälper oss att förstå händelsen främst som en liknelse i handling, eller symbolhandling. Det är inte ett oskyldigt fikonträd han straffar med förvisnande, utan det är en domsprofetia han utför mot Guds stad och folk.

Jesus är Guds utsände som kommer till det utvalda folkets centrum, templet och den heliga staden, för att finna den "frukt" Gud väntar (hörsamhet mot Guds ord, trohet, lydnad för den Rättfärdige). Gud har handlat väl mot sitt folk i tusen år, och Jesus har i förkunnelse och handling försökt öppna sitt folk Israel för det Guds rike han kommer med, men utan svar i tro. Då är domen ofrånkomlig – precis som den är för de små galileiska städerna Korasin, Betsaida och Kafarnaum (Matt. 11:21 och Luk. 10:13), som sett och hört Jesus, men inte omvänt sig.

Blir Guds ord och nåd avvisade, gör man sitt inre hårt mot det Gud vill med en, då verkar det just *förhärdelse*, en växande oförmåga att kunna säga annat än nej till sin Skapare och Räddare. Och säger man nej till sin egen räddning, blir domen ohjälplig och katastrofen ett faktum. Detta är de gammaltestamentliga profeternas ständigt upprepade budskap från Gud till sitt folk och utgångspunkten för Jesu predikan om omvändelsens nödvändighet. Det finns inget viktigare än att öppna sig för Guds nåd.

Förbön

Käre Herre, tack för den här dagen. Tack, att du är Herre över allting, att du har all makt, i himmelen och på jorden. Gör mig denna kväll mer öppen än förut för din närvaro och din nåd. Hjälp mig att leva ett liv där jag bär frukt för ditt rike, reflekterar ditt ljus och sprider ditt hopp och din kärlek.

Också denna kväll ber vi om din närvaro och ditt förbarmande över hela din värld. Kalla på hela din mänsklighet, dra oss alla in i en djupare gemenskap med dig, redan i denna världen och i denna tiden. Trösta de ledsna och oroliga, skänk dem som nu ska sova kvällens frid, hela de sjuka, och visa för dem som i natt ska vara vakna att du bär, också i nattens timmar. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Må han som är fridens Gud helga er helt igenom, och må er ande, själ och kropp bevaras hela och oskadda, så att de är utan fläck när vår herre Jesus Kristus kommer. Nåd från vår herre Jesus Kristus åt er alla. (1 Thess 5:23, 28)

Bengt Holmberg

Fredagens morgon.

Psalm 56 - ”Gammal är kyrkan, Herrens hus”

Bön

Gud, du kallar oss till att vara dina tjänare och till att lyssna till din röst. Hjälp mig att idag tjäna dig, och att just nu bli stilla inför och uppmärksam på det som du vill säga. *Amen.*

Bibelläsning – Markusevangeliet 11:15-19

De kom till Jerusalem, och han gick till templet. Där drev han ut dem som sålde och köpte. Han välte omkull borden för dem som växlade pengar och stolarna för dem som sålde duvor, och han lät ingen bära något med sig över tempelplatsen. Han undervisade dem och sade: ”Står

det inte skrivet: *Mitt hus skall kallas ett bödens hus för alla folk?* Men ni har gjort det till ett rövarnäste.” Detta hörde överstepräster och de skriftlärda, och de sökte efter ett sätt att röja honom ur vägen. De var rädda för honom, eftersom alla människor var överväldigade av hans undervisning. När det blev sent lämnade de staden.

Betraktelse

Vår vandring genom Markus evangelium fortsätter. Jesus har nu kommit till Jerusalem, där den sista delen av hans liv och gärning kommer att utspela sig, och där han kommer att fullborda den uppgift för vilken han har blivit sänd till jorden. I bibelläsningen i förrgår morse uttryckte Jesus kärnan i detta med orden: *människosonen har inte kommit för att bli tjänad utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för många* (se Mark 10:45).

Vi läste igår morse om hur Jesus red in i Jerusalem, och igår kväll om fikonsträdet i Betania. I läsningen denna morgon är Jesus tillbaka inne i staden, och han går till templet. Kommersen kring bland annat pengaväxling och försäljning av offerdjur provocerar Jesus så till den grad, att han i sin ilska sätter ett tvärt stopp för alltsammans: han *drev ut dem som sålde och köpte* och han *välte omkull borden för dem som växlade pengar och stolarna för dem som sålde duvor*.

Motivet till Jesu reaktion är att templet, Guds hus, har börjat användas till annat än det som var templets syfte. Templet skulle vara en synlig manifestation för Guds närvaro bland och hans förbund med sitt folk, och platsen dit människor skulle söka sig för att få vara honom nära och utöva sin tro. När Jesus efter sin utrensningssaktion undervisade, tar han upp två profetord som knyter an till vad templet är tänkt att vara och att människor ibland har andra syften. Dels är det ett ord från profeten Jesaja, *mitt hus skall kallas ett bödens hus för alla folk* (Jes 56:7), dels ett från profeten Jeremia, *detta hus, som mitt namn är utropat över, tar ni det för ett rövarnäste?* (Jer 7:11).

Genom att göra det han gör i texten denna morgon visar Jesus två saker som det är gott för oss att bli påmind om: för det första att ilska och upprördhet var känslor som Jesus kunde visa när det var motiverat, vilket innebär att också vi som försöker leva som hans lärjungar har rätt att känna

och uttrycka sådant. Vi ska inte kväva sådana känslor i syfte verka fromma eller balanserade – känslor är till för att kännas och bäras fram till Gud i bön. För det andra påminner denna episod oss om att också vi ska vara rädda om de sammanhang och medel som vi har fått för vårt liv med Gud: Att vi tar oss tid till bön och bibelläsning, att vi är rädda om varandra i församlingsgemenskapen och om kyrkorummet. Gud har gett oss många medel för att nå honom: bönen, ordet, nattvarden, lovsången, gemenskapen, dopet, med mera. Men för att de ska kunna bli medel för Gud att nå fram till oss, behöver vi ta dem på allvar, och använda dem så ofta som möjligt. Till exempel den här dagen.

Förbön

Tack, käre Herre, för den här nya dagen, och för varje ny dag som du ger. Käre Far, hjälp mig den här dagen mig att bättre förstå och vörda din helighet, och att mera ihärdigt använda de medel du har gett mig för min relation till dig. Tack att du är både helig och barmhärtig, allsmäktig och nära. Vi ber också den här dagen om din närvaro i och ditt förbarmande över den här världen. Kom särskilt, käre Herre, till alla som i sina liv och sina arbeten tjänar andra. Kom med glädje och kraft till alla som på något sätt ger av sig själva till andra människor. Välsigna alla goda tankar, gärningar och ord, också hos oss, också idag. I Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Må vår herre Jesus Kristus själv och Gud, vår fader, som älskar oss och i sin nåd har gett oss evig tröst och säkert hopp, uppmuntra och styrka er till allt gott i gärning och ord. (2 Thess 2:16-17)

Fredagens kväll.

Psalm 254 - ”Löftena kunna ej svika”

Bön

Käre Far, du som ger den frid som ingenting annat kan ge, kom med den friden nu, och med uppmärksamhet på din närvaro och på vad du vill säga. I Jesu namn. *Amen.*

Bibelläsning – Markusevangeliet 11:20-26

Nästa morgon när de kom förbi fikonträdet såg de att det var förtorkat ända från roten. Petrus kom ihåg vad som hade hänt och sade till Jesus: ”Rabbi, ser du, fikonträdet som du förbannade har vissnat!” Jesus sade till dem: ”Ni skall tro på Gud. Sannerligen, om någon säger till berget här: Upp och kasta dig i havet! och inte tvivlar i sitt hjärta utan tror att det skall gå som han säger, då blir det så. Därför säger jag er: tro att ni skall få allt det ni ber om i er bön, då blir det så. Och när ni ställer er och ber, skall ni förlåta dem som ni har något otalt med. Då skall också er fader i himlen förlåta er era överträdelser.”

Betraktelse

Vår vandring genom Markus evangelium fortsätter, och denna kväll möter vi ett textavsnitt som är både utmanande och uppmuntrande. Det är morgon och en ny dag, och Jesus och lärjungarna tar vägen förbi det fikonträd som Jesus dagen före hade förbannat. Den episoden och vad den betyder stannade vi upp inför i andakten igår kväll. Men när Jesus och lärjungarna nu kommer förbi samma fikonträd ser de att det nu är helt förtorkat, och Petrus kommer ihåg händelserna dagen före och påpekar: *Rabbi, ser du, fikonträdet som du förbannade har vissnat!*

Jesu svar på Petrus påpekande tycks hänga samman med vad episoden med fikonträdet betyder på ett djupare plan – Jesus vill att människor, och däribland du och jag, ska ta emot och tro på honom och det rike som han kommer med. Det är tron som är det viktiga, och Jesus stryker under det med den minst sagt tydliga bilden: tron har förmågan att flytta berg om den

fått ett tillräckligt starkt fäste i oss. Den tydliga illustrationen (ett berg som kastar sig i havet) är lätt att minnas, och det är också en av poängerna med att den används. Också tidigare har Jesus använt den här typen av stark eller absurd bild, för att vi ska komma ihåg dem och vad de står för (såsom när Jesus talar om kamelen och nålsögat, se Mark 10:25).

Det är viktigt att vi, eftersom bilden av berget som kastar sig i havet är lätt att komma ihåg, förstår vad den vill påminna oss om: Att tron är det viktiga, att den som tror förmår stora saker, och att fram till åtminstone den punkt då vi fått sådan tro att vi genom att befalla kan flytta runt på jordens berg, så vill Gud ge oss *mer* tro, för Gud har *alltid* mer att ge. Tron är inget projekt som vi blir färdiga med, ungefär som när vi tvättar bilen eller målar huset. Om något så är tron som en trädgård, som mår gott av uppmärksamhet och skötsel *varje dag* för att kunna växa. Och *varje dag* innebär att vi behöver inkludera också den här dagen.

Förbön

Tack, käre himmelske Fader, för den här dagen. Tack att du den här dagen och varje dag vill ge oss mer av dig och ditt goda. Gode Gud, vi ber dig, hjälp oss den här dagen att inte se så mycket på vad vi själva ännu inte har, utan istället titta efter och upptäcka vad du kan och vill ge. Ge oss en tro som förflyttar berg, och visa oss vilka berg vi ska flytta. Käre far, vi ber dig denna kväll: låt oss få gå till vila under ditt beskydd denna natt. Förbarma dig över hela din värld, grip in i allt det som nu sker. Kom med din frid till alla som är rädda och oroliga, kom med helande till de sjuka, kom med kraft och vishet till de vårdande. Gör dig känd för dem som inte känner dig, dra dem till dig med din kärleks band. Låt din välsignelse och frid vila över oss ikväll, inatt, imorgon och alla dagar. I Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd, barmhärtighet och frid från Gud fadern och Kristus Jesus, vår herre. (2 Tim 1:2)

Lördagens morgon.

Psalm 200 - ”I denna ljuva sommartid”

Bön

Käre Herre, du som vill tala till oss och vet att det är gott för att få höra vad du har att säga, jag ber dig: kom nu med den stillhet som är av dig, så att jag kan ta emot det du nu vill ge. I Jesu namn. *Amen.*

Bibelläsning – 1 Mosebok 9:8-17

Gud sade till Noa och hans söner: ”Jag upprättar nu ett förbund med er och era efterkommande och med alla levande varelser som finns hos er, fåglar, boskap och alla vilda djur, alla som gick ut ur arken. Jag skall upprätthålla mitt förbund med er: aldrig mer skall det hända att alla varelser utplånas av flodens vatten, aldrig mer skall en flod ödelägga jorden.” Gud sade: ”Detta är tecknet för det förbund jag instiftar mellan mig och er och alla levande varelser ni har med er, för alla kommande släktled: min båge ställer jag bland molnen. Den skall vara tecknet för förbundet mellan mig och jorden. När jag hopar moln över jorden och bågen blir synlig bland molnen, då skall jag tänka på mitt förbund, förbundet mellan mig och er och alla levande varelser av alla slag, och aldrig mer skall vattnet bli till en flod som utplånar alla varelser. När bågen står bland molnen skall jag se den och tänka på det eviga förbundet mellan Gud och alla levande varelser av alla slag på jorden.” Och Gud sade till Noa: ”Detta är tecknet för det förbund som jag upprättar mellan mig och alla varelser på jorden.”

Betraktelse

Eftersom det idag är midsommardagen, som också är en särskild dag i kyrkans år, stannar vi denna morgon upp inför en av de bibeltexter som särskilt hör till den här dagen och som läses i gudstjänster i exempelvis

Svenska kyrkan. Temat för den här dagen i Svenska kyrkans kyrkoår är Skapelsen, och i den text som ligger framför oss läser vi om hur Gud sluter ett förbund med Noa.

Längre fram i Gamla Testamentet kan vi läsa om hur Gud också sluter andra förbund: med Abraham (se 1 Mos 15), med sitt folk i samband med att de får lagen vid Sinai (se 2 Mos 34), och med Kung David (se 2 Sam 7), och dessa tre senare handlar alla på något sätt om Guds omsorg om sitt utvalda folk Israel. Men det förbund som vi läser om denna morgon, som vi kan kalla Noa-förbundet, skiljer ut sig, eftersom det inte bara inkluderar avsevärt fler människor än Guds utvalda folk, utan till och med alla levande varelser av alla slag på jorden (1 Mos 9:16).

Den kristna trons själva kärna är att vi har en Gud som älskar oss människor, ger oss allt gott, blev människa som vi och som hela tiden vill dra oss in i en innerligare och närmre gemenskap med sig. Men den här dagen, när Skapelsen är särskilt i fokus, är det värt att påpeka att Guds omsorg sträcker sig också bortom och utöver mänskligheten. Det påminns vi om i texten vi läser denna morgon, men också andra bibeltexter talar om detta: I psaltarens psalm 36 konstaterar kung David: *Herre, du hjälper både människor och djur* (Ps 36:7), och i slutet av berättelsen om profeten Jona frågar Gud den motvillige profeten: *Skulle då inte jag bekymra mig om Nineve, den stora staden, där det bor över 120 000 människor, som inte ens kan skilja på höger och vänster – och dessutom många djur* (Jona 4:11).

Guds omsorg sträcker sig över och räcker till för hela skapelsen, även om vi människor har en särskild plats och roll i den. I 1 Mos 1 läser vi om hur Gud är hela skapelsens ursprung, att Gud har skapat allt och att han såg att allt som han hade gjort var mycket gott. (1 Mos 1:31). Men samtidigt står det om oss människor att det är just vi som är skapade till Guds avbild (1 Mos 1:26-28). Det innebär en särskild välsignelse och särskilda möjligheter, men också ett särskilt ansvar, varje dag. Också den här dagen.

Förbön

Käre Herre, tack för den här dagen som jag får av dig. Tack för din omsorg om mig, jag som är en liten del av din stora och mångfaldiga skapelse. Hjälp

mig att se min egen roll och mitt eget ansvar, hjälp mig att ana dig i din skapelse och att ta emot den nåd som du ger varje ny dag.

Inför den här dagen ber vi dig också om ditt ingripande i den värld som du har skapat och älskar. Herre tack att du ser, att du vet om allt som rör sig omkring oss och inom oss. Herre, tack också att du hela tiden drar oss närmre dig. Hjälp oss att inte hålla emot. Led oss idag till människor och sammanhang där du vill låta ditt ord sås ut. Led oss och hela din mänsklighet idag på vägen som leder allt närmre dig. I Jesu namn. Amen.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd och frid åt er i rikaste mått. (1 Pet 1:2b)

Lördagens kväll.

Psalm 202 - ”De blomster som i marken bor”

Bön

Käre Herre, kom med din tröst och ditt ljus, vänd oss mot dig, vår blick, vårt hjärta, våra sinnen. Skänk den stillhet som gör att vi ser att du var här redan innan vi ropade till dig. I Jesu namn. *Amen*.

Bibelläsning – Markusevangeliet 11:27-33

De kom tillbaka till Jerusalem, och när han gick omkring på tempelplatsen kom översteprästerna och de skriftlärda och de äldste fram till honom och frågade: ”Vad har du för fullmakt att göra detta? Vem har gett dig den fullmakten?” Jesus svarade: ”Jag har en fråga till er. Svara på den, så skall jag säga vad jag har för fullmakt att göra detta. Dopet Johannes döpte med,

kom det från himlen eller från människor? Svara mig!” De överlade med varandra: ”Om vi svarar: Från himlen, säger han: Varför trodde ni då inte på honom? Men kan vi svara: Från människor?” Det vågade de inte för folket, eftersom alla ansåg att Johannes verkligen hade varit en profet. Därför svarade de: ”Vi vet inte.” Då sade Jesus till dem: ”I så fall säger jag inte heller er vad jag har för fullmakt att göra detta.”

Betraktelse

Vår vandring genom Markus evangelium fortsätter, och Jesus och hans lärjungar är i läsningen denna kväll tillbaka inne i Jerusalem. Jesus tar sig till tempelplatsen och går omkring där, och fram till honom kommer *översteprästerna och de skrifflärda och de äldste*, tre grupperingar som också tidigare varit i konfrontation med Jesus, och som vill röja honom ur vägen.

Vi har vi det här laget blivit ganska vana vid att läsa om hur olika religiösa företrädare sätter Jesus på prov, konspirerar mot honom och försöker snärja honom med frågor. Det som sticker ut i den episod som vi läser denna kväll är att Jesus svarar med samma mynt – han ställer en fråga till sina motståndare som, inte har ett bra svar. Om de svarar att Johannes och hans dop var av Gud, klingar det falskt eftersom det inte trodde på det. Om de svarar att Johannes och hans dop inte var av Gud, riskerar de att stöta sig med folket, som var övertygade om att Johannes och hans dop var från Gud.

Det är intressant att notera hur Jesu motståndare *överlade med varandra* inför att de ska ge Jesus ett svar på hans fråga: de tycks inte utgå ifrån vad de själva anser vara rätt eller vad de tror kan vara Guds roll i det som sker, utan utifrån rädsla för människor och vilja att ge ett i sammanhanget *rätt* svar. Eftersom utgångspunkten för debatten är att Jesu motståndare vill sätta dit Jesus och få honom att säga saker som de kan anklaga honom för, snarare än att de är genuint intresserade och nyfikna på vem han är, så är det inte heller konstigt att samtalet inte leder till något fruktbart.

Jesus kommer, några kapitel längre fram i Markus evangelium, att avslöja vem han är och vilken fullmakt han har för sina motståndare (se Mark 14:53-65). Att han inte gör det redan idag kan vi uppfatta som ett tecken på att Jesus har mer att utföra, säga och undervisa om innan han till slut

överlämnar sig åt det öde som var honom givet: Att dö på korset och så försona varje människa som i tro och längtan kommer till honom, det gäller också dig och mig.

Det vi kan göra den här dagen är att öva oss i att för egen del närma oss Jesus, hans gärning och hans undervisning med nyfikenhet och utan egna uppsåt eller ingångsvärden, samt att ge honom fullmakten att leda oss i våra liv, varje dag. Också den här dagen.

Förbön

Tack, käre Herre, för den här dagen, och för varje dag. Tack för din kärlek, din nåd och din makt. Den här dagen ber jag dig: kom med din helige Ande till mig alltmer, och skapa i mig en djupare öppenhet och nyfiken inför vem du är. Hjälp mig också att sluta klamra mig fast vid den här världens goda, och istället alltmer ge dig fullmakten att leda mig. Vi ber denna kväll åter om ditt förbarmande över din värld och allt som du skapat. Grip in i vår värld, hjälp oss att vårda och förvalta din skapelse och tjäna dig i allt. Vi ber särskilt om ditt förbarmande över de sjuka och de döende, kom till dem, var dem nära. Hjälp oss att leva för dig så länge vi lever, idag, imorgon och alla dagar. I Jesu namn, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Barmhärtighet, frid och kärlek åt er i allt rikare mått. (Jud, v. 2)

Söndagens morgon.

Psalm 748 - ”Vi ger dig denna nya dag, o Herre”

Bön

Herre, gör mig stilla, stilla inför dig. Samla mina tankar, du som känner mig. Herre, all min oro, lämnar jag åt dig. Låt din Ande fylla, tomheten i mig. *Amen.*

Bibelläsning – Lukasevangeliet 1:67-80

Johannes far Sakarias fylldes av helig ande och talade profetiska ord: ”*Välsignad är Herren, Israels Gud, som besöker sitt folk och ger det frihet. Han reser för oss frälsningens horn i sin tjänare Davids släkt, så som han för länge sedan lovat genom sina heliga profeter, frälsning från våra fiender och alla som hatar oss. Han visar barmhärtighet mot våra fäder och står fast vid sitt heliga förbund, den ed han svor vår fader Abraham: att rycka oss ur våra fienders hand och låta oss tjäna honom utan fruktan, rena och rättfärdiga inför honom i alla våra dagar. Och du, mitt barn, skall kallas den Högstes profet, ty du skall gå före Herren och bana väg för honom. Så skall hans folk få veta att frälsningen är här med förlåtelse för deras synder genom vår Guds barmhärtighet och mildhet. Han skall komma ner till oss från höjden, en soluppgång för dem som är i mörkeret och i dödens skugga, och styra våra fötter in på fredens väg.*” Och pojken växte och blev stark i anden. Och han vistades i öde trakter till den dag då han skulle träda fram inför Israel.

Betraktelse

Idag är det, precis som igår, en söndag som i kyrkans kalender har ett namn och en överskrift: Idag är det *den helige Johannes Döparens dag* och överskriften är *Den Högstes profet*. Därför ska vi också den här morgonen stanna upp inför en text som särskilt hör till just den här dagen.

Två gånger under varje kyrkoår dyker Johannes Döparen upp: på tredje söndagen i advent och idag, söndagen efter midsommardagen. Johannes Döparen, vägröjaren, hade genom sin förkunnelse och sitt sätt att leva i uppgift att bereda väg för Jesus och för det sammanhang som han visade på, undervisade om, och etablerade här på jorden: Guds rike. I läsningen i andakten denna morgon läser vi inte om något som Döparen själv säger eller gör, istället möter vi den lovsång som är tillskriven Sakarias, Johannes pappa. Sakarias fylldes av helig Ande och talade precis efter Johannes födelse de ord vi läser denna morgon. Men det är egentligen

bara en liten del av denna lovsång som handlar om just Johannes: *Och du, mitt barn, skall kallas den Högstes profet, ty du skall gå före Herren och bana väg för honom. Så skall hans folk få veta att frälsningen är här med förlåtelse för deras synder genom vår Guds barmhärtighet och mildhet.*

Desto mer handlar dessa profetiska ord, denna *Sakarias lovsång* som den också brukar kallas, om Jesus, honom som Johannes har till uppgift att bereda vägen för: Sakarias talar om *Herren*, som *besöker sitt folk och ger det frihet*, om *frälsningens horn*, så som han för länge sedan lovat. Han talar om *frälsning från våra fiender och alla som hatar oss*. Han talar om det nya kapitel i mänsklighetens historia som Kristi födelse innebär: *Han skall komma ner till oss från höjden, en soluppgång för dem som är i mörkeret och i dödens skugga, och styra våra fötter in på fredens väg.*

Redan vid Johannes födelse, då det kunde ligga nära till hands att glädja sig över just precis det, så är alltså fokuset riktat med på Jesus än på Johannes själv – och så ska det komma att fortsätta. Johannes liv och gärning är centrerat inte kring honom själv, utan kring Kristus. På så sätt har vi verkligen något att lära av Johannes: detta att det inte först och främst handlar om oss, vad vi försöker göra eller vilka projekt vi försöker driva för Guds rike, utan om vem det är vi genom bön och liv försöker att bereda väg för.

Ett särskilt viktigt bibelord, som sammanfattar Johannes uppdrag och inställning till det, finner vi hos *evangelisten* Johannes. Han återger hur döparen har sagt om Jesus och om sig själv i relation till honom: *Han skall bli större och jag mindre* (se Joh 3:30). Det skulle kunna fungera som en utmärkt arbetsbeskrivning också för oss och våra liv som lärjungar till Jesus: *han skall bli större och jag mindre.*

Inte för att vi inte skulle vara viktiga, betydelsefulla, till och med djupt älskade av Gud. Utan för att vi som troende och döpta och därmed Guds barn och medarbetare i hans rike har fått uppdraget att bli länkar i den kedja som gör att budskapet om Guds rike, om frälsning, försoning, evigt liv och frid med Gud här och nu når ut till alla människor. Johannes storhet låt inte först och främst i vad han gjorde, utan i vem han pekade på. Därför gör vi gott i att ha honom som vår förebild, också den här dagen.

Förbön

Tack, käre Herre, för den här nya dagen. Hjälp mig att ge den helt och fullt tillbaka till dig. Vi tackar dig för Johannes döparen som på ett särskilt sätt fick bereda vägen för din Son och för ditt rike i denna världen. Påminn oss idag om att vi har samma uppdrag: välsigna vår bön för och vårt arbete med det.

Idag ber vi också särskilt med alla dem som inte har någon gudstjänst att gå till. Herre, möt oss där vi är, tala till oss också idag, låt oss få känna gemenskap med dig, du som i dig själv är gemenskap. Hjälp oss att i denna tid på ett fördjupat sätt söka dig i bönen, för vår skull, för världens skull, och för ditt rikes skull. Herre, välsigna och bevara oss i ditt namn och i din närhet, också i denna tid. Genom Jesus Kristus, vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Herren välsignar dig och beskyddar dig. Herren låter sitt ansikte lysa mot dig och visar dig nåd. Herren vänder sitt ansikte till dig och ger dig sin fred. (4 Mos 6:24-26).

Söndagens kväll.

Psalm 553 - ”Är Gud i himlen för mig”

Bön

Käre far, du som kallar oss att leva som dina barn i frihet hos dig, befria mig från allt det som ligger mellan dig och mig, så att märker att du är här, och kan höra det som du nu vill säga. I Jesu namn, *Amen*.

Bibelläsning – Markusevangeliet 12:1-12

Han talade till dem i liknelser. ”En man planterade en vingård, satte stängsel kring den, högg ut ett presskar och byggde ett vaktorn. Därefter arrenderade han ut den och reste bort. När tiden var inne skickade han en tjänare till arrendatorerna för att hämta en del av vingårdens skörd. Men de grep honom, pryglade honom och körde i väg honom tomhänt. Då sände ägaren en annan tjänare till dem. Honom slog de i huvudet och skymfde. Då skickade han en till, och honom dödade de. På samma sätt med många andra: en del misshandlade de och andra dödade de. Nu hade han bara en, sin älskade son, och honom skickade han som den siste. Han sade: ’Min son kommer de att ha respekt för.’ Men arrendatorerna sade till varandra: ’Här har vi arvtagaren. Kom så dödar vi honom, då blir det vi som får arvet.’ Och de tog fast honom och dödade honom och kastade honom utanför vingården. Vad gör nu vingårdens ägare? Han kommer dit och tar död på arrendatorerna och ger vingården åt andra. Har ni inte läst det här stället i skriften: *Stenen som husbyggarna ratade har blivit en hörnsten. Herren har gjort den till detta, och underbar är den i våra ögon.*” De hade gärna velat gripa honom men var rädda för folket; de förstod att hans liknelse var riktad mot dem. Därför lät de honom vara och gick sin väg.

Betraktelse

Vår vandring genom Markus fortsätter. Allra först i vår läsning denna kväll står det att Jesus *talade till dem i liknelser*. Dem i texten är de personer/grupper som nämns i passagen precis före denna, som vi läste igår kväll, nämligen *översteprästerna och de skriftlärda och de äldste* (Se Mark 11:27). Jesus berättar en liknelse som är riktad just till dessa religiösa ledare – sist i texten ser vi att dessa ledare själva förstår att liknelsen handlar om dem, för det står om dem att *de hade gärna velat gripa honom men var rädda för folket; de förstod att hans liknelse var riktad mot dem*.

Denna liknelse är den sista som Jesus berättar i Markus evangelium. Den handlar, som alla liknelser på något sätt gör, om Guds rike, men i liknelsen finns också ett särskilt tydligt budskap till åhörarna: det är

översteprästerna och de skriftlärda och de äldste som är arrendatorerna som har misskött den vingård som de fått ansvar för att förvalta. Vingården, kan vi förstå som Guds egendomsfolk, det judiska folket, och vingårdsägaren, som anlägger vingården och sedan låter arrendatorerna sköta om det, som Gud själv.

Att vingårdsägaren *arrenderade ut* vingården och *reste bort* ska vi inte förstå som att Gud har varit frånvarande i sitt folks historia, eller inte sett eller förstått hur hans folk har haft det. Men detta att vingården arrenderades ut stryker under det faktum att det finns personer som getts ett särskilt ansvar att ha hand om det folk som Gud på ett särskilt sett kallat sitt.

Sedan har Gud också sänt profeter till sitt folk och då inte minst till de religiösa ledarna. Hur dessa personer har behandlats av de som har hand om vingården säger en hel del om hur arrendatorerna har skött sitt arbete. Sist i raden av dessa profeter sänder vingårdsägaren så sin egen son – vilken alltså motsvaras av Jesus.

Jesus vet när han berättar denna liknelse att den vandring mot korset och döden som han hade att vandra nu gick mot sitt slut. Säkert bidrar detta till att budskapet i denna hans sista liknelse är särskilt tydligt och skarpt. Samtidigt är det så, för att återgå till Jesu liknelse, att inte ens sonens död innebär slutet, utan tvärtom en nystart. För den döden möjliggör för alla människor, till och med de usla arrendatorerna, att i tro komma till Jesus och ta emot det som han ger: frälsning, evigt liv i tillvaron efter denna, och nytt liv och frid med Gud redan i detta

För vingårdsägaren sände sin Son att dö för alla människor som i tro kommer till honom. Det gäller också dig och mig, också den här dagen.

Förbön

Tack, käre himmelske Fader, för den här dagen med dig, och för livet med dig. Tack att du sände din Son i världen, för att var och en som tror på dig inte ska gå förlorad, utan ha evigt liv. Denna kväll ber jag dig: upplys och utrusta mig till att efter din vilja förvalta det som jag har fått av dig.

Också denna kväll och natt ber vi om ditt förbarmande och ingripande i den värld som du har skapat och älskar. Herre, grip in där sjukdom, död,

smärta, ångest och allt annat som inte är av dig råder och brer ut sig. Besök din mänsklighet och dina barn på ett nytt och fördjupat sett i denna tid, du som har det och är den som vi behöver. I Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Må hoppets Gud fylla er tro med all glädje och frid och ge er ett allt rikare hopp genom den heliga andens kraft. (Rom 15:13)

Med önskan och förhoppning om Guds frid och
välsignelse över dig i ditt andaktsliv.

Fredrik Borglin, 2020. Allt material får kopieras och användas helt fritt.

Bibelutdragen hämtade ur Bibel 2000, <http://www.bibeln.se>